ALIUPSEERILIITTO RY

Helsinki 6.10.2022

Suomen eduskunta
Puolustusvaliokunta

Aliupseeriliitto ry:n lausunto hallituksen esityksestä (HE 154/2022 vp) eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Pyydettynä lausuntona Aliupseeriliitto ry toteaa kunnioittavasti seuraavaa:

1. Talousarviossa osoitetaan merkittäviä resursseja henkilöstön määrän lisäämiseksi. Vaikutukset ovat yhteensä noin 400 henkilötyövuotta. Puolustusvoimien vakituisen henkilöstön osuus on 125 HTV. Määrän tulisi olla suurempi. Selontekoon kirjattu n. 500 HTV lisäys on tässä kohtaa jo auttamattoman pieni. Liittoutuminen ja turvallisuusympäristön haasteet ovat lisänneet entisestään henkilöstön tarvetta. Mikäli nyt käytössä olevalla rahalla rekrytoitaisiin aliupseereita virkoihin, saataisiin heidät täydennyskoulutusjärjestelmän piiriin. Tällä saavutettaisiin noin kolmessa- viidessä vuodessa ammattitaitoisia työntekijöitä. Sopimussotilaisiin panostamalla paikataan hetkellistä työpainetta, sillä ei rakenneta tulevaisuutta. Hyvää sopimussotilaiden käytössä on se, että he muodostavat rekrytointipohjan tuleviin viran täyttöihin. Sopimussotilaiden käyttämiseen eri tehtävissä liittyy myös haasteita. Osaaminen on työharjoittelijoiden tasolla. Käytettävyys ammatillista osaamista vaativissa tehtävissä on varsin rajallista. Käytettävyyteen liittyy myös juridisia haasteita niin virkavastuun kuin yksilön oikeusturvan kannalta.
   Hallitusohjelmaan kirjatusta henkilöstön jaksamisesta huolehtimisesta ei sen sijaan löydy erillistä määrärahaa vuoden 2023 talousarvioesityksestä. Me ammattijärjestöt olemme tuoneet useasti esille huolen työssäjaksamisesta. Tähän olemme ehdottaneet korjaukseksi työaika sääntelyn tuomista nykyaikaan puolustusvoimissa. Vallitsevassa turvallisuusympäristössä työskennellään entistä enemmän ja operatiivisen työn ja erilaisten valmiudellisten tehtävien määrä on lisääntynyt. Myös sotilaallisen harjoittelun määrää on lisätty merkittävästi. Pelkkä henkilöstön tilapäinen määrän lisääminen ei riitä lääkkeeksi asian hallinnassa pitämiseen.

2. Materiaalin hankintoihin on suunniteltu erittäin merkittäviä lisäyksiä verrattuna vuoteen 2022. Hankinnat ovat välttämättömiä puolustuskyvyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta. Ukrainalle annettavan materiaalin korvaaminen on myös välttämätöntä. Toimintamenojen kasvaminen on myös luonnollista seurausta vallitsevasta tilanteesta.

ALIUPSEERILIITTO RY

Helsinki 6.10.2022

3. Natojäsenyyden toteutuessa henkilöstön tarve kasvaa entisestään. Olisi järkevää varata resurssit jo nyt varsinaiseen talousarvioon. Natojäsenyys tulee työllistämään jatkossa myös kotimaan tehtävissä palvelevaa henkilöstöä. Toistamme aiemmin esittämämme arvion, että henkilöstöä olisi lisättävä noin 1000 HTV 2030 luvun taitteeseen mennessä. Lisäyksen tulee kohdistua kaikkiin henkilöstöryhmiin puolustusvoimissa. Aliupseereita tarvitaan lisää koulutus ja eri teknisten järjestelmien piiriin noin 500. Tarvittava määrä saattaa olla jopa suurempi johtuen liittoutumisen tuomista lisätehtävistä.
   Palvelussuhteen ehdot ulkomaan tehtävissä tulisi tarkastella yhdessä henkilöstön edustajien kanssa. Tällä hetkellä ehdot ovat kirjavia ja eri sisältöisiä. Tehtävien vapaaehtoisuus/pakollisuus olisi myös ratkaistava tässä kokonaisuudessa. Työ on tehtävä yhdessä henkilöstön kanssa ja vaatii myös resursointia.

4. Sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistuu noin 450 henkilöä vuonna 2023. Määrä on hieman suurempi kuin kuluvan vuoden aikana. Aliupseeriliitto pitää osallistumisen tasoa järkevänä.

Jyrki Surkka

Puheenjohtaja
Aliupseeriliitto ry
+358 50 341 4251
jyrki.surkka@aliupseeriliitto.fi